

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת יט' ניסן התשע"ז

יום	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
יום	18:52	19:44	20:33
ת"א	18:50	19:42	20:30
חיפה	18:52	19:44	20:32
ב"ש	18:51	19:42	20:31

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

פעם פנה רבי לוי חזקיה
למרן החזון איש זצ"ל וסיפר לו שקיבל צו גיוס לצבא. החזון איש ברכו שבזכות פעילותו למען יהודתם של ילדי העולים-ישכחו ממנו ולא יפנו אליו יותר לגייסו. ואכן ראה זה פלא! מעת ברכתו של החזון איש שכחו ממנו ולא פנו אליו עוד. עד כי שמו היה מחוק כל ימיו מרשימת בעלי התעודות הזהות... משל איננו גר בארץ.

בשכונה אחת ביי-ם התגורר כלב גדול מאד שהפיל את חיתתו על העוברים ושבים. במיוחד רעזו ממראהו המאיים, הילדים הקטנים שחששו לצאת מפתח ביתם. נוכח פגיעתו הרעה. גם כאשר העירו לבעלים כי עליהם לקשרו כדי שלא יפחיד את הילדים נענו בשלילה, כך נמשך המצב יום יום, בו הכלב הפחיד את ילדי השכונה, ומגודל פחדם החלו לדבר ל כלבים בשעת שנתם. אחד מקורביו של רבי מרדכי שרעבי זצ"ל שהתגורר בשכונה וידע על הנעשה, העיר את אוזן של רבי מרדכי שרעבי לעובדה זו, ושאלו אם כדאי לתת לכלב תחיכת בשר מורלעת? רבי מרדכי הרהר קמעא ואמר: לא, אין זו דרך הנאותה! חכו מעט ותראו את תשועת ה'.

ימים ספורים לאחר המקרה התנפל הכלב על בעליו ונשכו. רופא ווטרינרי שהובהל למקום, קבע כי על פי החוק צריכים להמית את הכלב ולסלקו מהמקום. הוא נתן כלב זריקת מות ובכך הסיר את האימה והפחד בפניו.

יש כאלה הרבה מנשקים ספר תורה ומראים בזה כמה אוהבים, אבל מצאנו בעורפה שנישקה את נעומי וסוף מה היה? עזבה אותה. אבל רות דבקה בה. העיקר זה לקיים, לשמוע, בקול התורה הקדושה

ניס אחד הגעתי הביתה רבי משה יחזקאל זצ"ל חזר משיעור, לא יאומן כי יוספר, מרוב חולשה ביקש ממני שאוריד לו את המעיל והחליפה ולאחר מכן הוא הכניס את היד לכיס והוא לא יכל להוציא את היד בחזרה, הוא ביקש ממני שאוציא לו את היד מכיסו! במצב כזה הוא היה נותן שיעורים! אדם רגיל אשר קצת היה כואב לו הראש, היה כבר שוכב במיטה ושולח מ"מ, אבל אבא לא ויתר. פשוט הישיעורים היו בשבילו אויר לנשימה!

כאשר העניקו למרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל את פרס ישראל על ספריו, בהיותו רב ראשי בתל אביב, הוזמן כבוד הרב לטקס קבלת הפרס, במעמד גדול של שרים, חברים וראשי המדינה, הגיע הזמן ומרן היה צריך ללחוץ את ידי "הנכבדים" שהיו שם, ואכן, מרן עבר מאחד לאחד ולחץ את ידם.

אולם לפתע, ראה שאשה עומדת מולו, הלא היא הגב' ג.מ. שהייתה ראש הממשלה דאז, מבלי להתבלבל, נענע לה מרן בראשו והמשיך הלאה, לשר הבא, כאשר ידה המושטת נותרה ללא מענה, כך לעיני כל המשתתפים הרבים במעמד. ויהי הדבר לקידוש ה' גדול, על אומץ רוחו ונחישותו של הרב, בשמירת הצניעות, גם ברגעים של לחץ ולעיני כולם. רבים מהנוכחים במקום אכן הריעו לרב על אומץ ליבו וצניעותו, אולם נשיא המדינה, כעס על כך מאד וחסה לשעת כושר להשיב. ואכן כאשר הגיע תורו של נשיא המדינה, ללחוץ את ידו של הרב, נענע הנשיא בראשו וסרב ללחוץ את ידו של הרב. ההפסד כולו שלו.

מה אחת תורתך כל היום היא שיחתי...

מגיד שיעור בעיר אחת התלונן לרב שלו, שיש בשיעור שהוא נותן 2 משתתפים, אמר לו הרב: **שחל** שמגיעים לחולה צוות גדול בשביל 1...

החווה הקדוש מלובלין
אומר: צדיק- אינו צריך לאהוב את עצמו. בעל תשובה- אינו יכול לאהוב את עצמו. אך את הזולת- כולם צריכים לאהוב.

סיפר רבי אהרן הקצלבויגן זצ"ל, שאביו רבי אברהם משה התנה עם אמו לפני הנשואין תנאי אחד ויחיד, והוא: מפיון שהוא רגיל לעסק בתורה עד שעה מאחרת פליגה, וקליל שבת הרי קצם חשש שפא יטה הנה בןמנו לא היה חשמשל - אלא מנורת נפט, ואסור לקלמ ללא שומר, שתעמד לידו פליל שבת בשעת למידו כדי שיוכל להמשיך לעסק בתורה. וכן עשתה פל ימיה, וכן שגם היתה מצוינה לדברי התורה שפבעלה למד, רכשה לעצמה ידיעה עצומה בתורה, עד כדי כך שהיתה בוחנת את פניה על מסקנות הש"ס שקלמו בבית רבם.

נקודה לחשבה
היה פעם מלך בממלכה רחוקה. שחפץ להעביר קצת מהונו הגדול לנזקקים בממלכתו. הוא רצה לעשות זאת בצורה אקראית. מבלי לדעת מראש מי יזכה ליהנות מתרומתו הנדיבה אך יחד עם זאת. הוא רצה להיות צופה מן הצד, ביקש המלך שיזמנו אליו מיד את אחד האופים בעיר. אדם ששמו הלך לפניו כאיש ישר ומהימן. כשהתייצב האופה בארמון, ביקש ממנו המלך לאפות שתי כיכרות לחם זהות לכל דבר. למעט העובדה שבבטן אחת הכיכרות עליו להטמין כמה אבני חן יקרות שהמלך נתן לו. ואילו השניה תהיה ככר לחם רגילה. עליך למכור את כיכרות האלו לשני האנשים הכי ישרי דרך ומאמינים שיופיעו אצלך במאפיה מחר בבוקר! וזה הלך מיד לבצע את המשימה. למחרת בבוקר התייצב המלך בחדר האחורי של המאפיה. והציץ על הנעשה בה דרך חרך צר בקיר. בשעת בוקר מוקדמת התייצבו במאפיה שני אנשים. שניהם לא מוכרים לאופה. האחד עשה רושם של מאמין וצדיק גדול. על אף שלמעשה לא היה אלא נוכל שהתחזה לאיש דת, כדי לקבל טובות הנאה מהציבור. השני נראה איש פשוט ועני, אבל פניו הזכירו לאופה מכר שלא היה חביב עליו במיוחד ומיד האופה סלד ממנו. האופה החליט למכור את הכיכר המלאה באבנים טובות לאיש המוכבד, ואת כיכר הלחם הפשוטה והריקה לאיש הפשוט שאותו לא חיבב. כשהנוכל קיבל את כיכר הלחם שקנה, הוא העביר אותה מיד ליד וחס שמשקלה קצת כבד ודאי אלה הם גושי בצק. קמח שלא התערבב טוב, חשב לעצמו, זה מה שעושה את הכיכר כבדה הוא הציץ בכיכר האיש השני וחמד אותה, היא נראתה הרבה יותר קלילה ואוורירית- הוא פנה אל האיש ואמר לו; מה דעתך שנחליף בינינו את הככרות ? אתה נראה לי רעב. והכיכר הזאת שלי קצת גדולה משלך- הנה קח. תרגיש כמה היא כבדה, ותן לי את שלך. "האיש הפשוט משך בכתיפו. לא היה אכפת לו, הוא תמיד היה נכון לקבל כל מה שנקרה על דרכו. הוא החליף את כיכר הלחם שלו.

המלך והאופה עמדו נדהמים, כל אחד מהנוכחים אמר את דברו- האופה אמר: אני עשיתי בדיוק מה שביקשו ממני- מה שיקרה אחר כך - לא באחריותי! הנוכל אמר? הו. כמה שאני חכם- הכיכר הזאת קלילה ואוורירית כמו נוצה. עשיתי בשכל שהחלפתי את הלחם המוצק ומלא הגושים! המלך אמר: אי אפשר להתעסק עם הגורל. הוא יודע טוב יותר מאתנו... ואילו האיש הפשוט והעני שתמיד קיבל בהסכמה את כל מה שקורה לו. אמר: תודה לך גורלי הטוב שהפלת בחלקי הצלה שכזאת. מי כמוך יודע כמה הייתי זקוק לה..." מה שמגיע לך תקבל, לא יעזור כמה שתדרוך!!

עם ישראל מאמין ויודע שכל דבר ניגוד משמים והכל בהשגחה פרטית ומדיקת לפי הקביה יודע תעלומות. (העורך)

כך הם צבאות ישראל, נראים כולם יחד מעטים בארץ ואולם ראשם מגיע השמים, למעלה מן השמש ושולטים עליה. כל אחד בהם נראה זעיר והוא **גדול על הכל**. איש אחד בהם, יהושע, רצה- נתן לירח והשמש שילכו: רצה- ציוה עליהם שיעמדו וידומו. נראים המונם ואוכלוסייהם כאילו כלם קרוצים מאותו חומר ודומים זה לזה, כטיפות מים שתיים שדומות אחת לחברתה-וכל אחד מהם **כוכב!** ורק מי שהוא עצמו במעלה עליונה יודע הרו והסוד של כל אחד שגנו בו בוראו כשבראו.

ולא עוד, אלא שאינו דומה סודו של זה כשהוא משנה עמידתו מצבור לצבור: והצבורים **מתחלקים במקומות ומצטרפים** צירוף זה או מצטרפים צירוף אחר.

מכשולים הם הדברים המפחידים שאתם רואים בזמן שאתם מסירים את העיניים מהמטרה שלכם

"לא בגבורת הסוס היפץ ולא בשוקי האיש ירצה, רוצה ה' את יראיו המיחלים לחסדו". ויש לשאול, מה עניין שמיטה להר סיני? מה הקשר בין **רישא לסיפא**? האם אין זה דבר היפוכו- גבורת הסוס מול יראת שמים?...
דוד המלך ע"ה לא עוסק כאן בגבורת הסוסים ובשרירי רגליים אנושיים. כוונת הפסוק היא לעבודת ה' שיש בה גבורה שטותית, גבורת סוס, ללא יראת שמים... אלו, שמקור חומרותיהם **אינו נובע מיראת שמים**, אצים ורצים להם עד שנתקלים בקיר ונחבטים [ראש בקיר] הם עלולים להחמיר גם כשאסור...
 לא בהם חפץ ה'- רוצה ה' את יראיו....

המשגית הגה"צ רבי **מאיר חדש** זצ"ל הקה"ק מספר: הגרא"ו **מלצר** והגרמ"מ **אפשטיין** היו, פדווע, שני גיסים, וכל אחד מהם הלך בשיטה משלו בלמוד. הגרמ"מ הוציא ספר - **קרוך ראשון של ה"לבוש מרדכי"** על מסכת בבא קמא, שהתקבל בקהילה בעולם התורני. מאז הוציא ספרים נוספים. הגרא"ו הרבה לשבח את גיסו ואת ספריו הנפלאים, ופעם אחת אמר לו **אשתו!** "תכתב גם אתה!" הוא שמע בקולה, וימנה נצאוי כל הפרקים של **"אבו האזול"** מספור זה נתן ללמוד על השקל הפשטני והלשון של האשה, וכן גם לקחה של האשה לנרפן ולגדל את בעלה אם היא עושה זאת בהקמה. אגב: הרבנית פילה היגדה מלצר גם עזרה בפעל בהעמקת כתב ידו ויצרית הספרים. מספר רבות, פמעט בקרוך אגדות, על הדיעות הרבות שהיו לה בכל הנושאים המובאים בספריו, ועל **חלקה הרב** בכתביהם, תוך שתוף פעולה מיוחד במינו עם בעלה הגאון.

סיפר עם הארץ: אמא, עליה השלום, היו לה עגילי-זהב באוזניה ומשקלם - כיכר. תמהו השומעים: היכי תמצי, שלא נקרעו אוזניה?
 הסביר המספר: לא קושיה, **חלולים היו**...

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

אימת בווה"ק (בא דף מ ע"ב) כל אדם המספר בייצאת מצרים ובאותו סיפור שמח בשמחה, עתיד הוא לשמוח עם השכינה בעולם הבא. באותה שעה מכנס הקב"ה את כל הפמליא שלו, ואומר להם: לכו ותשמעו את סיפור השבח שלי שמספרים הבנים שלי ושמהים בגאולתי.
 ונאמר (שמות י, ב) **ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים, וביארו המפרשים שדקדקה התורה לומר "באזני בנך" להורות שיש לספר לילדים לפי אוזנם** השומעת, כמידת הבנתם ושכלם.

ה' יתברך הכה את מצרים בעשר מכות והשתמש לשם כך בכל סוגי שמשיו ומשרתיו עושה רצונו- במים, באש, ברוח בחיות ובבהמות. ונשאלת השאלה מדוע היה צורך להפליא להגדיל ולהעצים כל כך את מכות מצרים, והלא יכול היה ה' יתברך להכניע את מצרים במכה אחת, אם היה משאיר את מכת דם בכל גבול מצרים במשך חודש ימים, ודאי שהמצרים לא היו מסוגלים לסבול זאת והיו מסכימים לשלח את בני ישראל.

אלא, ישנם בני אדם סוגים מסוגים שונים, יש שמתפעלים כשרואים דבר מסוים ויש שלא מתפעלים מכך כלל ועיקר, וכדי לחזק, ולחסן ולהשריש את אמונת ה' בליבם של ישראל היה צורך להכות את המצריים בעשר מכות שונות ולהראות שלבורא יתברך יש שליטה מוחלטת בטבע, ומקלותו בפל מְשֻׁלָּה (תהילים קג, יט).

הטבע בגימטריא אלקים, ללמדך שהטבע בידו יתברך כהמור ביד היוצר (מושאל מירמיה יח, ו), והוא בורא ומנהיג לכל הבוראים, והוא לבדו עושה ועושה ויעשה לכל המעשים (מתוך "ג עיקרי האמונה"). ה' יתברך הנחית עשרה סוגים של מכות במצרים והשתמש לשם כך בכל משרתיו ושמשיו עושה רצונו, כדי שלא ישאר שום פתח לאדם לחשוב שאולי הלילה וחס יש עוד כוחות אחרים בעולם שפועלים, לא, בלתי לה לבדו (שמות כב, יט), בעבור תדע כי אין כמני בקל הארץ (שם ט, יד).
בכל מכה ומכה עוד קבוצה ועוד קבוצה בעם ישראל חיוקו את אמונתם ובטחונם בבורא יתברך והכשירו את עצמם בכך ליציאתם ממצרים והפיכתם לעם סגולה מכל העמים (מושאל מדברים יד, ב).

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

מעשה ברבה של אחת העיירות בפולין שעלה על הבימה באחד מימי חול המועד ואמר לפני צאן מרעיתו שהוא מתבייש **להתפלל עם גנבים**... התפלאו בני הקהילה מאד למשמע הדברים "וכי אנחנו גנבים?" - שאלו. הסביר להם הרב את כוונתו: אנחנו הרי מצויים בימי חול המועד, בהם אסור להתגלה, ומכיון שראיתי את פניכם מגולחות, דנתי אתכם לכף זכות ואמרתי לעצמי אולי יצאתם עתה **מבית האסורים**, ולכן מותר לכם להתגלה... ואולם מיד לאחר מכן חזרתי ושאלתי את עצמי: מה לכם ולבית האסורים? והתירוץ שעלה במוחי הוא שצריך לומר שהואשמתם בגניבה, ולכן מתבייש אני להתפלל עמכם...

שלום הבית לא נבנה ביום אחד בודאי לא מתוך לחץ

כל העלונים: hamaor.net

המשגית הגר"ש וולבה זצ"ל היה מחמיר כשיטת החזון איש זצ"ל שלא להשתמש אלא במים של שבת דהיינו שלא מובאים מחברה המהללת שבת. ואף מתוך קושי, שלפעמים לקראת סיום שבת נגמר כמעט כל המים שבבית.
 במוצש"ק בירידתו לרכב לאמירת השיחה בישיבת **קול תורה**, הייתי רואה אותו נוהג לסור לברזי המים, לסדר את חזרת המים לרגילותם.
 רשימת תפוצה
 info@hamaor.net

סיפר הגה"צ, רבי שלום שבדרון זצ"ל, שפעם אחת ניגן חזן בבית הכנסת את ברכת "השכיבנו", וכאשר הגיע ל-"והסר ממנו דבר וחרב ורעב..." **התחילו כולם לבכות!**
 ועורר את השאלה: האם הוא הוסיף משהו מיוחד בתפילה שעורר את הקהל, כאשר אמר: "דבר חרב ורעב?" הרי אנו אומרים זאת כל יום. אלא מאי? שפגע **וחדד לליבנותיהם**, באמצעות הניגון המיוחד שנלווה את המילים.
 ואז הבינו גם את המשמעות של: "דבר, חרב, רעב".

בתג הפסח אנו מציינים את יציאת מצרים. בני ישראל היו משועבדים במצרים מבחינה גופנית, אך לא פחות מכך- גם מבחינה נפשית. הם היו עם של עבדים מושפלים במשך דורות רבים, ובמשך מאות שנים **התרגלו לראות** במצרים את אדוניהם. כאשר הקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים, הם השתחררו מבחינה גופנית, אך בנפשם נותרו עדיין עבדים.
 עדיין נותרה להם מנטליות של עבדים משועבדים, שכשרואים מצרי ברחוב, הם מתמלאים פחד ואימה... מה עשה הקב"ה? הביא את המצרים לירדוף אחריהם, הטביע אותם בים ושיבר את גאווותם. רק עכשיו, כשבני ישראל ראו בעיניהם את המצרים טובעים ואובדים, הם השתחררו **מהשעבוד הנפשי** ויכלו להפוך לעם גאה, לקבל את התורה ולהיכנס לארץ ישראל.

שני מלזים טיילו בשוק. אמר אחד לחברו: רואה אתה אותו זקן ההולך לקראתנו? אילמלי ניתנה לו רשות, היה סוקל אותי ברבים. ואילו אני הוא שהעמדתי על רגליו. תמה חברו: לא ידעתי ולא שמעתי, שאתה טוב ומטיב עד כדי להעמיד אדם על רגליו. נענה הראשון ואמר: הלה יוכיח... לשעבר היה גדול בממון ויוצא במרכבה עשירה. משאני נטפלתי אליו, הרי הוא מהלך **ברגליו מבית לבית**...

אל תבכה כשמשחו נגמרו-תשמח כי זה בכלל קרת

תשלום- כשהגר"ח **מברסק** זצ"ל עשה שמחה במלון "וגשל" בבני ברק בעל המלון סירב לקחת כסף אמר הרב לבעל המלון:
 יש כמה דרכים לשלם הדרך הזולה ביותר זה כסף.

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, עימה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, עעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן מנחם, ינאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אליעזר בן רינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אבריל, הרב יהודה אייר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גורית חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מרו הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**